

200904359-3

KV/4'sbøttv
Lochen

Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091 Majorstua

0301 OSLO

Surnadal og Rindal kommune Revisjon av vilkår for Folla/Vindøla-reguleringen Høring av revisjonsdokument

Vi viser til brev 23.04.2014.

Vedlagte høringsuttale er i tråd med frist avtalt med saksbehandler i NVE.

Brevet inviterer til høring omkring revisjon av vilkårene for Folla/Vindøla-reguleringen i Surnadal og Rindal kommuner gitt ved Kgl. res. 21.12.1962. Vi viser til Statkrafts Energi AS sitt revisjonsdokument mars 2014.

Fylkesmannen har deltatt i ulike faglige sammenhenger gjennom lang tid og er kjent med Surnavassdragets øvre og nedre deler samt de økologiske og biologiske undersøkelser som har funnet sted. Disse har avdekket de økologiske og biologiske forholdene i vassdraget i dag. Vi trekker her frem først og fremst undersøkelser gjort av Norsk institutt for naturforskning (NINA). Kraftreguleringen som nå er til revisjon er godt belyst og det er pekt på tiltak som kan dempe negative effekter av reguleringen.

Fylkesmannen ser på storvassdraget Surna med sine nedre og øvre deler som et regionalt og nasjonalt svært viktig vassdrag. Dette er vist til i mange sammenhenger, ikke minst i forarbeidene til opprettelsen av de nasjonale laksevassdragene. Surna er i dag et nasjonalt laksevassdrag. Tilknyttet denne status følger et beskyttelsesregime. Målsettingen med dette er å sikre og samtidig gi beskyttelse mot fremtidige inngrep til skade for laksen. Vassdraget har i dag kvaliteter og muligheter til å kunne styrke anadrome bestander i en tid både atlantisk laks og sjørørret sliter. I dette bildet står kraftreguleringen og effekter av denne sentralt.

Fylkesmannen vil ikke gå i faglige detaljer i sin fremleggelse av resultater som foreligger etter de mange vitenskapelige undersøkelsene som er gjennomført. I stikkordform vil vi peke på negative sider ved kraftreguleringen med hensyn til det biologiske mangfoldet i vassdraget. Videre kommer vi med synspunkt/forslag til endringer som kan redusere de negative effektene. Vi vil trekke frem følgende:

- Reguleringen har i dag sterk innvirkning på *vannføringsforholdene* oppstrøms Trollheim kraftverk og i Vindøla. Dette skaper store negative forhold for naturlig produksjon av fisk.

Tiltak:

Etablere minstevannføring oppstrøms Trollheim kraftverk.
Etablere minstevannføring i Vindøla.

- Reguleringen har i dag sterk innvirkning på *temperaturforholdene* i Surna nedstrøms Trollheim kraftverk. Nedseinka tapping av vann fra Follsjø gir «kalde» forhold i elva om sommeren og «varme» forhold i elva om vinteren som hindrer at elva får et beskyttende lag med is. Dette fører til redusert vekst og utvikling av fisk og næringsdyr nedstrøms kraftverket.

Tiltak:

Gjøre det mulig at tapping fra inntaket i Follsjø inneholder vann med temperatur mest mulig lik temperaturen i elvevannet i Surna ved Trollheim kraftverk.

- Mange episoder der *vannstanden i elva har sunket mye på kort tid*. Dette har ført til stranding av fisk. Det er påvist store forskjeller i forekomst av fiskeunger og bunndyr ovenfor og nedenfor Trollheim kraftverk som tilskrives raske endringer av vannføringen. Det har funnet sted flere oppslag i media om rask nedkjøring til uheldige tider av året og stranding av fisk, ofte i samme tidsperiode som for utsetting av fisk i henhold til konsesjonsvilkår. Omløpsventil er montert i kraftverket, noe som reduserer dette problemet.

Tiltak:

Nedtapping fra kraftverket må foregå over lengre tid. I tillegg må man øke minstevannsføringen nedstrøms Trollheim kraftverk. Dette for å sikre større vanndekte arealer og å gi mere stabile forhold for produksjon av næringsdyr og fisk videre nedover i elva. Tidspunktet for nødvendig vedlikehold og stans av Trollheim kraftverk må endres til en mindre uheldig tid av året med hensyn til de biologiske forholdene i elva.

Avslutningsvis peker vi igjen på at Surna er et nasjonalt laksevassdrag med sitt beskyttelsesregime. Denne status må få konsekvenser gjennom det revisjonsarbeidet som nå står for tur.

På denne bakgrunnen mener Fylkesmannen at det er maktpåliggende å justere/endre konsesjonen i en retning som bedre sikrer de økologiske rammebetingelsene for laksefisk i vassdraget.

Med hilsen

Jon Ivar Eikeland (e.f.)
fagsjef

Leif Magnus Sættem

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur.